

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Codi: 106458

Crèdits: 6

Caràcter: FORMACIÓ OPTATIVA

Matèria: CONTEXT I DESENVOLUPAMENT EN ÀMBITS ESPECÍFICS

Curs: QUART

Semestre: SEGON

Equip docent: María Jiménez

Hores de dedicació: 150h

Hores lectives: 72h

Hores autònomes: 78h

CONTINGUTS DE LA MATÈRIA

Aquesta matèria està formada per vuit assignatures optatives de caràcter pràctic. En ella es treballaran processos i coneixements com la manipulació de l'espai en el seu vessant funcional i lúdic; la innovació en el disseny i l'evolució en l'ús dels objectes; la generació de missatges des de la complexitat i transversalitat dels mitjans de comunicació visual contemporanis; la producció d'imatges des de l'extraterritorialitat de la narrativa visual; la creació des de la contemporaneïtat de les tècniques tradicionals i l'elaboració de continguts propis de les pràctiques artístiques contemporànies.

Assignatures de la matèria:

PRÀCTIQUES DE LA MATÈRIA 1.

PRÀCTIQUES ARTÍSTIQUES 1.

PRÀCTIQUES DE COMUNICACIÓ I NARRACIÓ VISUAL 1.

PRÀCTIQUES DEL DISSENY 1.

PRÀCTIQUES DE LA MATÈRIA 2.

PRÀCTIQUES ARTÍSTIQUES 2.

PRÀCTIQUES DE COMUNICACIÓ I NARRACIÓ VISUAL 2.

PRÀCTIQUES DEL DISSENY 2.

PRÀCTIQUES DEL DISSENY

Aquestes assignatures tenen com a objectiu aprofundir en les pràctiques del disseny (objectes, espais, experiències, serveis, etc.) en qualsevol dels àmbits d'aplicació, amb una orientació tant productiva com especulativa.

Amb l'objectiu de poder fer lectures prospectives davant noves realitats i necessitats, es posarà l'atenció en les persones i les seves experiències. Donant a l'alumnat les eines i metodologies necessàries per a investigar, analitzar i proposar solucions a problemes existents i futurs.

A través del treball pràctic-teòric es formalitzaran propostes orientades a les usuàries i els seus entorns: des de la pràctica col·laborativa, els materials, l'ecologia i els processos, tant tradicionals com contemporanis.

Sectors professionals: Estudis de disseny industrial i producte, departaments d'innovació i tendències, disseny d'espais, comissariat d'exposicions, consultories de disseny i serveis, educació, centres de recerca i desenvolupament, estudis de comunicació, institucions culturals, publicacions especialitzades, projecció, producció, mediació i educació en el context del disseny.

PRÀCTIQUES DEL DISSENY 2

És una assignatura optativa i forma part de la matèria "Context i desenvolupament en àmbits específics" del segon semestre de quart curs.

Es planteja com un taller teoricopràctic. És un espai de recerca i experimentació formal, material i conceptual orientat a entendre els llenguatges i els sistemes de producció i com es relacionen amb les pràctiques del Disseny.

És l'última assignatura de metodologia projectual on es completen i consoliden els coneixements conceptuals, metodològics, formals i procedimentals necessaris per al desenvolupament d'un pensament crític i d'un llenguatge creatiu personal i rigorós, necessaris per al desenvolupament de projectes.

Al llarg de les sessions s'analitzaran perspectives "híbrides" entre el disseny, l'art i l'artesanía, plantejant bloc de breus exercicis i bloc de recerca de llarg termini perquè l'alumnat sigui capaç de qüestionar-se, investigant, experimentant i aprenent de l'experiència per a trobar, conèixer i aprofundir en un llenguatge propi diferenciat

OBJECTIUS

- Establir la *transdisciplina com a pràctica habitual amb la finalitat de generar noves experiències i interseccions entre els diferents àmbits.
- Utilitzar el context local i global com un territori de referències permanents i com a punt de partida dels processos d'anàlisi i creació.
- Posar en crisi els principis culturals, morals i ètics establerts amb la finalitat de potenciar el posicionament ètic del creatiu.
- Abordar dilemes teòrics que permeten establir hipòtesis, definir un marc teòric d'inici i formalitzar una proposta.
- experimentar noves metodologies de recerca i creació.
- Aplicar les tècniques, els procediments i els instruments propis del disseny, les arts visuals i la comunicació en funció de les necessitats de cada projecte.
- Desenvolupar els aspectes comunicatius i estètics: llenguatges visuals, objectual i espacial.
- Experimentar, com a mètode de recerca i coneixement de nous llenguatges.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

- Aplicar tècniques i recursos necessaris per a la representació d'objectes i espais a escala, maquetes, i prototips que requereixi el desenvolupament de cada projecte.

CONTINGUTS

Donat el caràcter teoricopràctic de l'assignatura, es plantegen exercicis tant per a contextualitzar com per a introduir a l'alumnat l'àmbit del disseny i creació d'espais. Hi ha una introducció teòrica prèvia a cada exercici i un comentari i conclusió al lliurament d'aquests.

En els blocs teòrics s'exposaran conceptes i referents relacionats amb la creació o transformació d'espais tant lligats a noves perspectives en el món del disseny, l'art i l'artesanía. Els treballs pràctics permetran a l'alumnat una reflexió pròpia sobre els paràmetres que incideixen a l'hora de concebre un espai. Aquests exercicis els realitzarà l'alumnat a l'aula i fora d'ella de manera autònoma aplicant les diferents metodologies exposades en la classe.

A manera d'introducció, es plantejaran els exercicis mitjançant el suport de referències i la presentació que indiqui a l'alumnat el tema i treball a realitzar. Aquests exercicis introductoris tenen com a objectiu que l'alumnat centri el seu interès en un tema, concepte o idea a partir del qual desenvolupessin el projecte personal.

En totes les sessions es realitzaran revisions i anàlisis de l'evolució del treball en curs per a concloure amb la presentació, revisió i la posada en comú de tot el grup, fomentant així l'autocrítica i l'anàlisi de projectes.

L'alumnat presentarà les conclusions de cada va exercir en finalitzar aquest, mitjançant els recursos audiovisuals/gràfics/matèrics/performatius que consideri necessaris.

Es plantejaran lectures, visites a exposicions, conferències, presentacions que tinguin relació amb l'assignatura i s'avaluarà la posada en comú de l'après en elles.

METODOLOGIA

A l'ésser una assignatura de taller amb una eminent càrrega pràctica, el pes metodològic recau en el desenvolupament d'una sèrie de blocs pràctics a través dels quals s'aniran introduint tota una sèrie de temes de debat i eines metodològiques de recerca i creatives que acompanyaran a l'alumnat en el desenvolupament d'un projecte personal.

ACTIVITATS FORMATIVES

Hores de dedicació: 150h

Hores activitats dirigides: 60h (40%)

Hores activitats supervisades (inclou les hores d'avaluació): 12h (8%)

Hores aprenentatge autònom: 78h (52%)

Activitat dirigida:

Presentació i discussió de continguts teòrics, referències i casos d'estudi i / o visites i / o presentacions d'experts.

Metodologia d'aprenentatge: Valoració i discussió crítica col·lectiva i / o exposició de continguts pràctics i debat.

Descripció: A l'inici de cada projecte el professor farà una exhaustiva descripció oral sobre el tema a desenvolupar que s'acompanyarà de l'enunciat corresponent a cada projecte.

Així mateix deuran sessions d'introducció a les temàtiques proposades, siguin referencials, teòriques, tècniques o pràctiques per a facilitar la plena integració de coneixements necessaris per al desenvolupament dels projectes.

Seguiment supervisat pel professor. Discussió i posada en comú de continguts. Realització d'exercicis a l'aula o taller.

Presentació pública i discussió Les hores de treball a l'aula es realitzaran seguiments del desenvolupament del treball i es guiarà a l'alumne mitjançant tutories per a secundar-lo en el compliment dels requisits exigits per al desenvolupament dels projectes.

Es plantejaran dinàmiques de treball en grup per a proposar qüestions, plantejaments del projecte, generació d'idees, anàlisis de referents.

Activitat supervisada:

Assessorament sobre els processos de formalització de cada projecte, mitjançant el diàleg constant en el procés d'aprenentatge amb els equips docents. Aquest diàleg permet una atenció i seguiment personalitzat dels projectes de l'alumnat i és una garantia de qualitat formativa per a resoldre dubtes en cas de dificultats respecte als continguts de les matèries i realitzar un seguiment molt pròxim del procés d'aprenentatge.

Activitat autònoma:

Cerca de documentació: fonts primàries, bibliografia, casos d'estudi i referents. Lectura de textos. Treball pràctic autònom. Tractament de la informació, i / o lectura comprensiva de textos, i / o lectura comprensiva d'elements formals i matèrics.

Descripció: L'alumna haurà de desenvolupar el treball teòric i pràctic proposat en els tallers de manera autònoma, amb la finalitat de completar els temes i projectes proposats en classe. Posteriorment s'avaluarà mitjançant el seguiment en les activitats tant dirigides com supervisades.

SISTEMA D'AVUACIÓ

Aquesta és una assignatura d'avaluació contínua, per tant, no compta amb la possibilitat d'un lliurament únic a final de curs. Tots els treballs que no siguin lliurats en la data indicada per l'equip docent, seran penalitzats o directament no podran ser avaluats.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

REVALUACIÓ : En cas d'avaluació insuficient, l'alumnat optarà a la revaluació d'un o diversos dels seus treballs sempre que compleixi amb els següents requisits:

- Haver complert amb un 80% d'assistència a classe
- Haver realitzat el seguiment obligatori per part de l'equip docent.
- Haver complert amb el termini de lliurament establert dels treballs.

La nota de revaluació no serà mai major de 5 (suficient o aprovat)

L'assignatura és presencial i es prendrà nota de l'assistència (80%). En cas que l'alumnat tingui algun tipus de complicació personal, laboral o acadèmica que li impedeixi seguir el transcurs de l'assignatura, haurà de comunicar-lo a l'equip docent, a tutor/a, o, en última instància, a coordinació pedagògica del Grau, per a poder trobar una solució a temps.

En cap cas s'acceptaran justificacions o peticions de flexibilitat a final de curs.

ACTIVITATS I CRITERIS D'AVALUACIÓ

Activitat d'avaluació

Presentacions dels exercicis dels resultats parcials i / o finals.

Metodologia d'aprenentatge: Comentari i revisió, individual o en grup, d'exercicis i resultats parcials o finals.

Descripció: Entrevistes individuals o reflexions en grup del resultat general de l'assignatura en l'última fase d'aquesta. Proves de procés i presentació del treball pràctic realitzat a l'aula i del treball autònom.

Els criteris d'avaluació en cadascun dels projectes realitzats al llarg de l'assignatura tenen com a objectiu avaluar el compromís, la qualitat i l'autonomia de cada alumne i els indicadors utilitzats seran els següents:

- 1.- Coherència amb els objectius plantejats a l'inici, tant generals com específics i el compliment d'ells en la proposta final.
- 2.- Rigor en la planificació de temps i coherència en el seguiment de la planificació. Autonomia.
- 3.- Coherència interna del projecte en les relacions concepte - processó.
- 4.- Claredat, qualitat i coherència en la comunicació i presentació del projecte.

Avaluació contínua a través del seguiment del procés d'aprenentatge. (45%)

Avaluació de l'exposició i realització d'exercicis i treballs. (40%)

Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i altres activitats col·lectives. (10%)

Actitud, participació i compromís amb el grup i la classe (5% nota final)

RESULTATS D'APRENENTATGE DEL TÍTOL

Coneixements:

KT01 Identificar els continguts, llenguatges i perspectives fonamentals per a l'anàlisi de la pràctica cultural contemporània en les seves diverses manifestacions.

KT03 Identificar els elements que són comuns i els específics en els diferents llenguatges creatius.

KT06 Relacionar l'experiència singular de l'estudiant amb la realitat global contemporània en la presa de posició respecte al projecte propi.

Habilitats:

ST02 Aplicar les metodologies creatives pròpies de la titulació (que es basen en els elements que les diferents disciplines històriques tenen en comú) als projectes en art i disseny.

ST07 Treballar en projectes d'art i disseny de manera cooperativa i integrada en equips de composició heterogènia.

Competències:

CT02 Resoldre encàrrecs concrets externs en l'àmbit creatiu amb coneixements, tècniques i metodologies transdisciplinars.

CT03 Aplicar, en els projectes creatius conceptes de sostenibilitat, d'equitat de gènere, d'inclusió i de cerca del bé comú d'acord amb la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible (*ODS).

RESULTATS D'APRENENTATGE DE LA MATÈRIA

Coneixements:

KM35 Identificar la metodologia adequada per a la tipologia de projecte en cada àmbit aplicant els diferents mètodes de treball i desenvolupament del projecte (KT01)

KM36 Reconèixer l'àmbit creatiu específic i la seva relació amb l'àmbit professional al llarg dels projectes creatius realitzats en les diferents assignatures optatives. (KT03)

KM37 Seleccionar les eines i recursos per a la comunicació dels àmbits específics en la materialització del projecte propi (KT06)

Habilitats:

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

SM31 Planificar el desenvolupament de projectes tant en el marc de treball professional autònom com en l'àmbit de l'empresa o institucions públiques (ST02)
SM32 Produir projectes complexos dialogant amb professionals d'altres àmbits gestionant coneixements propis d'altres disciplines de manera resolutiva (ST07)

Competències:

CM28 Aplicar de manera autònoma els diferents mètodes de recerca per al desenvolupament de projectes de disseny o artístics de manera específica o transversal (CT02)

CM29 Relacionar correctament les idees i transmetre-les amb eficàcia i creativitat utilitzant el mitjà adequat a cada situació comunicativa (CT03)

RESULTATS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

Coneixements:

KA01 Aplicar en el procés de creació, nous llenguatges i procediments a través l'experimentació. (KM35)

KA02 Reconèixer la *transdisciplina com una cosa bàsica i positiu en el futur de la professió. (KM36)

Habilitats

SA01 Aplicar les tècniques i les tecnologies adequades a l'àmbit en el qual es desenvolupa un projecte. (SM32)

SA02 Planificar les fases d'un projecte, prenent decisions en funció d'agents externs, els condicionants i les pròpies limitacions del context. (SM32)

SA03 Aplicar els processos adequats de materialització o proposta de producció de manera autònoma i / o a través de tercers per a la seva producció. (SM31)

SA04 Utilitzar recursos tècnics i conceptuals a partir d'una apropiació i transformació personalitzada de les eines materials i dels conceptes. (KM37)

Competències:

CA01 Fer propostes específiques en el camp de les arts i dels dissenys, així com saber formalitzar-les, aplicant estratègies, mètodes, instruments i llenguatges adequats a cada situació i context. (CM28)

CA02 Comunicar idees, processos i resultats de les fases del treball, emprant les tècniques de formalització i recursos expressius, en funció de la proposta i de l'interlocutor. (CM29)

PROGRAMACIÓ

L'assignatura es desplega durant aproximadament 15 sessions de casis i 3 de lliuraments i avaluació.

Els blocs que es tracten es distribuïran de la manera següent:

SESSIÓ 1

Presentació assignatura

Exercici introductori; acció 1 identitat

SESSIÓ 2

Exercici introductori; acció 2 lloc i significat

SESSIÓ 3

Presentació del projecte

Exposició i comentaris de les accions 1 i 2

SESSIÓ 4

Fase 1 analítica/*especulativa

Exercicis de síntesis

SESSIÓ 5

Fase 2 per a què?

Objectius del projecte

SESSIÓ 6

Exercicis d'expansió

SESSIÓ 7

Fase 3 Deriva

SESSIÓ 8

Presentació de propostes amb primeres idees de formalització

SESSIÓ 9, 10, 11 i 12

Desenvolupament del projecte

SESSIÓ 13

prelliurament revisió individual

SESSIÓ 14

Festa

SESSIÓ 15

Concreció del projecte

SESSIÓ 16

Lliurament final del projecte

SESSIÓ 17

Tancament del curs i avaluació

SESSIÓ 18

Revaluació

BIBLIOGRAFIA

- AICHER, Otl. El mundo como proyecto. GG Diseño. Barcelona, 1994
- AZÚA, Martín. Del producte a l'objecte. Per una revalorització de l'entorn material. Temes de Disseny vol.27, Elisava, 2011.
- BAUDRILLARD, Jean. El sistema de los objetos. Siglo XXI, Méjico, 1997.
- DE FUSCO, Renato. Historia del diseño. Santa&Cole, Los ojos fértiles, 2005
- DONALD, Norman. El diseño de los objetos del futuro (la interacción entre el hombre y la máquina). Ed. Paidós, 2010
- DONALD, Norman. El diseño emocional. Ed. Paidós, 2005
- ELIASSON, Olafur. Leer es respirar, es devenir. Escritos de Olafur Eliasson. Ed. Gustavo Gili, S.L. 2012
- GAMPER, Martino. 100 chairs in 100 days its 100 ways. Dent de Leon, Londres, 2011.
- HESKETT, John. El diseño en la vida cotidiana. GG Diseño, 2002
- HOLL, Steven. Cuestiones de percepción. Fenomenología de la arquitectura. GG minima 2011
- LIPOVETSKY, Gilles. La felicidad paradójica. Ensayo sobre la sociedad de hiperconsumo. Anagrama, 2007
- MORRISON, Jasper & FUKUSAWA, Naoto. Supernormal, sensations of the ordinary. Lars Müller Publishers, 2007
- PALLASMAA, Juhani. Los ojos de la piel. Ed. Gustavo Gili, SL, 2006
- MUNARI, Bruno. Como nacen los objetos. Apuntes para una metodología proyectual. Barcelona: Gustavo Gili. 1983
- RICARD, André. La aventura creativa. Las raíces del diseño. Ariel, 2000
- SENNETT, Richard. El artesano. Anagrama, 2009
- WAGENSBERG, Jorge. La rebelión de las formas: o cómo perseverar cuando la incertidumbre aprieta. Tusquets Editores, Barcelona, 2004
- SUDJIC Dejan. El lenguaje de las cosas. Turner Noema. Madrid, 2009
- SUDJIC Dejan. B de Bauhaus. Turner. Madrid, 2014
- GAMPER, Martino. Design is a state of mind. Koenig Nooks, Londres, 2014
- MARI, Enzo. Autoprogettazione? Edizioni Corraini, Milan, 1974
- EL ÚLTIMO GRITO. Abandon Architectures. Berlin, 2009
- ZUMPTHOR, Peter. Pensar la arquitectura. Ed. Gustavo Gili, S.A. 2004
- ZUMPTHOR, Peter. Atmósferas. Ed. Gustavo Gili, S.L. 2006